

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „3.—“ „4.50“
za četrta leta „1.50;“ „2.25“

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbo brez priložene naročnine se upravnništvo ne ozira.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč.“

Oglasi in oznanila se račune po 8 nov. vsakega v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, smrtnice itd. se račune po pogodbi.

Vai dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inšerate prejema upravništvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so proste poštne.

Vabilo na naročbo.

Prvo poluleto tekočega leta je izvršeno. Stare naročnike prosimo nujno, da pravočasno ponove naročbo, da ne nastanejo neredi pri odpošiljanju lista. Prijatelje našega lista tudi prosimo, da gledajo nam pridobiti novih naročnikov. Cena je razvidna na čelu lista.

Upravnništvo „Edinosti“.

„Pro Patria“ in „Mattino“.

Ta očito lahonski list pokazal je minolo soboto zopet svojo breznačajnost in političko nesramnost. Ker deluje pod „vladnimi peroti“, ni dosedaj še označil svoje stališče, hoteč ustreči toliko skrajnim Lahom, kolikor tudi „omahujočim Avstrijcem“. Čitajočim ta lahonski list, vsiljuje se nam nehote vprašanje, kaj pravo za prav nameruje deželna vlada, da podpira tako baže list? Dovoljujejo mu podporo, ne verujemo, da bi zajedno opravičevala tudi njega mišljenje, ki je celoma nasprotno državnim idejam. V sobotnem listu razvijata torej imenovani časopisa svoje misli o razpustu ultralahonskega društva „Pro Patria“. Treba je odpraviti vzroke, ako se hočejo odpraviti posledice — piše „Mattino“ —, „Pro Patria“ ni bila družega, nego obupen vsik in protest proti slovenskem tlačenju, ki nas hoče pokončati. Dokler traja to tlačenje, tlačenci morajo se zoperstavljati. Ako se je razdružilo društvo „Pro Patria“, s tem večjo pravico bi se bila morala razpustiti družba sv. Cirila in Metoda, razširjena že po vseh slovanskih in neslovanskih deželah v državi; to društvo postane, ako še ni, druga država v državi. Kdor misli, da so namenili te družbe sveti samo zato, ker nosi ime dveh svetnikov, gotovo se moti; kajti lahko se dogodi, da pod zastavo dveh

svetnikov se uvaža v našo državo neko blago, koje postane polagoma uzrok nemirov v državi. — Na to navaja necega dopisnika o priliki škofovskih konferenc na Dunaju od 21. nov. 1889, v katerem rečeni list v svojej prevelikej italijanomaniji predbacuje Slovanom sploh namene, protivne avstrijskej državi. Sklepa svoje sloparsko poročilo, rekoč: „Očitno je, da pri nas poklicani krogi globoko spé z ozirom na Slovane; tem je dovoljeno počenjati, kar hočejo, ne da bi pri tem prestali biti vzgledni podaniki in vzorni katoličani. Drugačne so razmere Italijanov. Temu navzlic pa sklepamo ta članek z rekom: V tem slovanskem navalu je mnogo smeti!“

Prinesli smo v prevodu izrpek „Mattinovega“ modrovanja, da si naši čitatelji predstavijo sliko njega logike in političke brezobzirnosti. „Namen posvečuje sredstva“ rek ta prirastel je tudi zlobnemu „Mattinu“ k srcu. Ne da bi krivdo razpusta pripisoval onim nemirnim elementom v družbi samej, kateri so ob vsakej priliki proslavljali blaženo Italijo, uprizarjali razne sumljive demonstracije, hoteč po sili z glavo ob steno, zahtevajoč ločitev Dalmacije, Primorske in Tridenta od Avstrije in njih pridruženih k materi Italiji, goječ po tem takem očitno irredentovsko namero, koje so ob raznih prilikah izražali v dvournih demonstracijah, in slavoklicih — tem srboritim prvakom pokojne „Pro Patrie“ ta poluuraadni list ne predbaciva nikake krivde — čeprav je vlada uprav radi tega razpustila društvo „Pro Patria“ — ampak zavrača krivdo na našo skromno ali pošteno družbo sv. Cirila in Metoda?! Cur non ridea, amice?

Občni zbor „Pro Patrie“, ki se je obdrževal pred dvema leti v Trstu, ter sklenil s predstavo v gledišču, pri kateri se je peval znani zbor „Siamo tutti una sola famiglia, etc.“, ob kojoj priliki je Tržaška

irredenta očitno obhajala svoje orgije; zadnje zborovanje v Tridentu, kjer se je policiji ostenativno odreklo, da se razbesi avstrijska zastava; sklep, da se pozdravi društvo „Dante Alighieri“, čigar irredentarski nameni so obče znani — te očitne protiaustrijske čine, smrdeče po odpadništvu in irredentizmu, ne smatra poluuraadni list „Mattino“ zadostnim vzrokom razpusta društva; v nas Slovenij, v družbi sv. Cirila in Metoda, slutijo v svojej zlobnej črnoglednej duši mnogo tehtnejše vzroke za razpust!

Istinito se „Mattino“ s tem protistavlja vladi samej, kajti obsoja njene naredbe kot neutemeljene in krivične, ne da bi jo branil in opravičeval — za kar je plačan. Naj nam vendar navede bratec „Mattino“ en sam dogodek, v katerem bi se Slovenci bili skazali nelojalne in nezveste podanike. V tem ko Tržaški Lahonski veljaki v priliki pohoda cesarjevega ali kake druge važne slavnosti iz mesta beže, vdeležuje se naš narod istih zvesto in se jih presrečno veseli; največji kontingent pri vseh avstrijskih slavnostih, zavodih itd., daje uprav naš narod; ob vsakej narodnej slovesnej priliki ne sramuje se Slovenec državne črno-žolte zastave in nikjer se ni še čulo, da bi ostenativno razobešal — recimo ruske zastave. Kje so pač oni tehtni vzroki, radi katerih bi se moralo društvo sv. Cirila in Metoda razdružiti?!

Nečete pripoznati, da ste krivičniki, ampak natezate se, da bi krivdo navalili na druge. Peče vas razpust „Pro Patrie“, kajti isti jasno kaže vaše protiaustrijske namere in vašo političko kvaliteto; ali enako usodo ste si sami zaslužili ter vas radi tega nikakor ne pomilujemo.

Slavnej vladi pa priporočamo, naj bi vendar nekoliko pogledala na svoje gojence, na plačane liste à la „Mattino“, kateri jej očitno sramoto dela, kajti obsoja njene pravične naredbe, opravičuje nemir v deželi, goječ narodno sovraštvo.

po nje bližini. Vse to opazilo je duševno moje oko isto bistrostjo, ki je lastna zaljubljenim. Vse to trajalo je seveda le nekoliko sekund . . . Sela je poleg mene na klopico. Teško je sopela in prsa so se jej burno dvigala: v duši njej bili sti dve čustvi hud boj za prvenstvo — ljubezen in starišem dolžna pokorščina. Ali kmalo je bila zmaga odločena — ljubezen je podlegla.

„Filip, mi dva se morava ločiti,“ ogovorila me je mirnim, a odločnim glasom, „Pozabi kar je bilo, to je jedini svet, ki ti ga morem dati.“

„Jelica, je-li to mogoče? Torej tako nizko vrednost imajo pri tebi svete prisege! Torej si tudi ženska — — — kakoršne so vse druge! Ne ne, ni mogoče, ti se šališ — — —“

„Dragi mi prijatelj, čuj me, in ne obsojaj me!“

Vprla je desno roko ob mizico, stojaje pred nama, ter naslonila nanjo glavo svojo. Pogled svoj vprla je v mizo — — — ni si upala me pogledati.

„Torej čuj me!“ ogovori me zopet, a besede nje neso več zvene tako odločno in trdo, ampak glas se jej je tresel. „Oče so izvedeli o najinej ljubezni. Hudo

Quousque tandem. . . Ako je ista slavna vlada že enkrat se odločila natančneje gledati na prste nevarnim italijanskim elementom, naj bi na svojem potu vstrajala ter dobrospometla neke smeti, kojih je v Avstriji na kupe. Za to je bodo hvaležni vsi pravi Avstrijci.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Dne 31. t. m. bode v Ištu na Gorenjem Avstrijskem poroka Njeg. cesarske Visokosti, nadvojvode Frana Salvatorja z Nje cesarsko Visokostjo nadvojvodinjo Marijo Valerijo, hčerjo našega cesarja. Lojalni avstrijski narodi vesele se prisrečno slavnosti v cesarskej obitelji našej in prosijo božjega blagoslova visokima novoporočencema.

Za deželnozbornske volitve na Gorenjem Avstrijskem izdal je osrednji volilni odbor konservativne stranke obširen volilen oklic, na katerem je nad 1000 podpisov. Oklic ta govori o vseh konservativne stranke v rečenem deželnem zboru. Premoženje ustanov, ki so pod upravo dežele, pomnožilo se je v teku šestih let za več nego en milijon goldinarjev. Konservativna stranka je tedaj dokazala, da ni nazadnjaška, kajti skrbela je vsestranski zaboljšanje razmer v materialnem in gospodarskem obziru in se je trudila, da privede v zmislu, času primernem, vse ono do nadaljnjega razvitja, kar je nastalo po zgodovinski poti. Toda pri tem ni zapustila onega stališča, katerega se mora držati vsak zvesti sin katoliške cerkve. Duhovščini se je odkazalo primerno mesto v vseh zastopih. Konservativna stranka izreka odločno, da ne bode mirovala, dokler se ne premeni volilni red po želji volilcev. Oklic zaključuje:

so se razjezili. Trpela sem neizrečeno one dni, a trpela rada, ker sem še vedno — upala. Upanje! to je oni zlati čut, ki nas jedino vzdrži, da se ne zgrudimo pod težo usode vdarecev. Upala sem torej tudi jaz, upala, da se očeta nazori spremene. Včeraj pa objavili so mi mati na svečanostni način, da mi je izbirati: mej odpovedjo „pregrešnej“ svojej ljubezni ali — večnim prokletstvom očetovim. Ali to še ni bilo vse: povedali so mi tudi, da so me oče moj že zaročili z bogatim trgovcem v ptujem mestu, kamor mi bo kmalo oditi. Zaročili brez moje vednosti! Ne zaročili, prodali so me! Bodočnost vse naše hiše da je odvisna od tega, ako se vdam očetovej volji — rekli so mati. O prijatelj moj, ljubi moj — kako bi ti opisala, kako bi ti predočila, koliko sem trpela. Vem, da se mi krivica godi, vem, da oče zahtevajo od mene, kar nemajo pravice zahtevati — — — in vendar sem po hudem boju storila to, kar mi veleval starišem dolžna pokorščina. Prokletstva očetovega ne bi mogla prenašati duša moja, nikdar ne bi bila srečna, in tudi ti ne bi bil srečen z mano. Odpusti mi torej, dragi Filip, odpusti mi, ker sem nakopala toliko gorja na glavo tvojo.“

PODLISTEK.

Ne pozabi me!

List iz dnevnika; spisal J. M. Krivčev.
(Dalje).

Radostno mi je vtrpalo srce čuvšemu povabilo prijatelja svojega: vsaj mi je nudilo gotovost, da se zopet snidem — žnjo, katerej je bilo posvečeno vse moje mišljenje in čustvovanje. Ni treba praviti, da sem radostno vsprejel povabilo Ivanovo.

Nestrpno štel sem ure istega dne — in vendar kako leno je tekla čas naprej! A došla je vender-le zaželjena ura Podal sem se v hišo prijatelja svojega in bil sem isto tako prijateljski vsprejet, kakor prejšnjega dne. Ivan spremil me je na vrt; sela sva k mizi, ki je stala v prijaznej lopici. Nodolgo potem sledilo nama je ono krasno žensko bitje — nesreča moja. In ko je došla ona, umaknil se je on, porabivši v to nekov izgovor. Še le pozneje, motreč to postopanje došel sem do osvedočenja, da mu je vse povedala: da sta bila sporazumljena. Povabil me je torej na nje izrečno željo.

„Bila sva torej sama; le mnogoštevilne zvezdice, ki so bliščale ob širnem

oboku visoko gori nad nami, bile so priča sladkim prisegam ljubimske zvestobe. In vendar: tudi v istih trenutkih se nesem mogel povsem iznebiti moreče skrbi in pesimistiških čustev! Ali vtolažila me je prisegami večne zvestobe.“

„Prijatelj, to so bili dnevi, ko sem iz polne kupe srkal življenja srečo. Ali meni so bili šteti sreče dnevi! Čuj . . . vsaj mi ne boš verjel . . . vsaj ni mogoče verjeti . . . tista ženska bila je že zaročena — drugemu zaročena!“

* * *

Šel sem zopet nekega večera — toda po presledku kacij par tednov — v lopico poleg žuborečega vodometa. Naročila mi je, da naj pridem. Čakati sem moral precej dolgo. Že to samo provzročilo je v meni neko slutnjo, kakor da me čaka kaka nesreča; celo vodometa žuborel je — tako se mi je zdelo — žalostnejše, nego drugokrat. Naposled je vender-le prišla . . . ali kakšna je bila! Ne bi mogel ti popisati, kakšna da je pravo za pravo bila, ali to vem, da je bila vsa drugačna, nego drugokrat. Osupnilo me je, da jej je viselo ob ramenih črno ogrinjalo, nekak plaid. Nekako ledeno-mrzelo vzduh vel je

Z Bogom za našo sveto vero, za cesarja in domovino!

Tudi na Nižje Avstrijskem izdala je konservativna stranka svoj volilni oklic.

Volitve volilnih mož na Koroškem vrše se ugodno: po najnovejših poročilih zmagala je narodna stranka v Vovbrah, Grebinji, Škocijanu in Rikarju. Nedeljski volilni shod v Klečah pri Beljaku bil je sijajen. Navzočih je bilo nad 100 posestnikov-volilcev.

Nemški liberalci ne morejo se utolažiti radi izvolitve dr. Heinricha v deželni šolski svet dežele Češke. Žugajo celo, da se ne udeležijo deželne razstave in da prirede posebno razstavo v kakem nemškem mestu. Dr. Heinrich pa piše podžupanu Praškemu: „Kakor hitro se bodem prepričal, da za časnikarskimi napadi, naperjenimi proti mojej osebi in mestnem zastopu Praškemu, ne stojijo kapitalistiški elementi, katerih kupčijskim akcijam ne ugaja, da bi bil jaz član najvišje deželne šolske oblasti — prišel bode pravi čas, da položim naklonjeni mi mandat v Vaše roke.“

Nemško Moravski poslanec dr. Promber izjavil se je proti nekemu časnikarju, da Moravski Nemci sami skrbijo za materialne in kulturne koristi českega prebivalstva. Organ konservativne Moravske stranke „Hlas“ pravi, da je to vedoma izrečena laž — izrečena v namen, da bi se potolažili slabo vest s fikcijo, da je vzlic češkej manjšini dobro skrbjeno za Moravske Čehe in da bi nekako zagovarjali pokroviteljstvo Nemcev nad Čehi. Nezmišl je, ako zahtevajo od Čehov, da bi bili zmerni, kajti zmerna more biti le ona stranka, katere želje so izpolnjene in katerej privošči ono mesto, ki jej pristoji. Krivica, ki se godi Moravskim Čehom, veleva jim, da so tako energični in brezobzirni, kakor zahteva žalostno njih stanje.

Tirolski nemški liberalci — hoteči potolažiti Italijane — prišli so na čudno idejo, da bi se poleg deželnega zbora ustanovila tudi dva okrožna zbora. Toda Italijani niso zadovoljni s takimi polovičarskimi naredbami, kajti zahtevajo vse ali pa nič. Pretrgati hočejo obravnavanja z Nemci, ako ti poslednji ne vsprejmejo italijanskega programa v polnem njega obsegu. Po tem takem soditi se bode kmalo zrušilo Tirolsko italijansko-nemško prijateljstvo.

Vnanje države.

Vodja radikalne Srbske stranke, Pašić, izdal je za bližajoče se volitve posebno okrožnico. V tej okrožnici čitamo: V novjšem času poskušali so z raznih strani pritiskati na Srbijo, da bi zrušili nje

Izgovorivši te besede, sname z ramen črno ogrinjalo — in stala je pred manoj v belej poročne obleki. Bleda luna je ravnokar prijadrala izza oblakov in je tako čarobno obsvtiljala pred mano stoječo belo žensko, da se mi je videlo, kakor bi videl čeznatorno prikazen. Skoraj groza me je bilo. Potem pa mi šine grozna misel v glavo: Ni-li morda duh otemnil ljubljenej tej deklici? Misel ta pa je bila še groznejša, nego misel na ločitev — če tudi za vedno. Slutila je menda, kako grozne misli se mi pode po glavi, zato mi reče:

„Prijatelj, vse je gola, žalostna, ali vender gola resnica.“ Ozrša se proti nebu pa vsklikne: „Krasna luna, ki si bila priča trenutkam najine sreče in radosti, bodi danes nema priča najine poroke in najine — ločitve! Da Filip, ločiti se morava! Božja previdnost je določila tako, in nama ne ostane drugega, nego da se vdava v nje voljo. Govorila sem o poroki — — — vzemi ta-le prstan in to-le podobo (bila je nje slika) hrani ja verno v spomin na prošle srečne dneve, hrani ja v spomin na nesrečno tvojo Jelico; — — — to bi bila poroka najinih src — sedaj pa prijatelj, ločiva se!“

(Dalje prihodnjič).

parlamentariško vladu, ali jo vsaj oslabil. Napadi neso bili več tako silni, ko so se prepričali, da ni moči zrušiti sporazumljenja mej odločujočimi faktorji. Ti faktorji so si v svesti strašnih posledic, katere bi neizogibno nastale, ako bi ostavili sedanjo parlamentariško pot in ako bi se dotaknili sedanjega javnega pravnega stanja, katerega smo ustanovili po odpovedi prejšnjega kralja. Zagotavljam, da mora gojiti vsakdo trdno prepričanje, da smo odbili vse napade proti narodnem in ustavnem vladnem sistemu in da ti napadi se bodo tem manje ponavljali, kolikor odločnejše se jim bode po robu postavila radikalna stranka.

Kakor poročajo iz Carjigrada, bode Turška vlada v kratkem imenovala tri nove škofo za Macedonijo. Ta vest je zbudila v Bolgariji veliko zadovoljstvo.

Bolgarsko ministerstvo se bode preustrojilo. V ta namen vrše se pogajanja z Radaslavovo stranko, katere jeden član naj bi vstopil v ministerstvo.

Glasilo Bismarekovo „Hamburger Nachrichten“ je objavilo članek, dokazujoč, da ni na svojem mestu vedno hujskati proti Rusiji. List ta piše: „Ako bi odstopil Koburžan, ne bi nastala nevarnost, ampak položaj bi se umiril. Ako ima trojna zveza namen zabraniti, da Rusija ne napade Avstrije, je pa dolžnost Nemčije, da v mirovnem zmislu posreduje mej Avstrijo in Rusijo. V ta namen pa mora Nemčija gojiti dobre odnose do Rusije. V istem trenutku, ko bi se Nemčija Avstriji na ljubo sprla z Rusijo, postala bi odvisna od Avstrije. Vsak patrijot mora želeti, da nas ne doseže taka usoda. Ako bi Nemčija samo enkrat opravljala avstrijsko službo proti Rusiji, zahtevali bi avstrijski diplomatje, da jim moramo vedno služiti. Članek zaključuje: Usoda Koburžana in Bolgarije nema za nas nikake važnosti; važnost imale za Avstrijo, toda prepričali smo se, da škodujemo le svojim koristim, ako zastopamo te države politiko nasproti Rusiji“. Članek ta vzbudil je veliko senzacijo in se bavi žnjim ves politički svet.

D O P I S I.

V Podgradu. 15. julija. Dne 3. julija t. l. imela je podružnica sv. Cirila in Metoda svoj redni letni občni zbor. Družabniki sešli so se od vseh vetrov. Ob 3. uri popoldne otvori m. č. g. predsednik zborovanje s pozdravom na došle goste ter izrazi svojo posebno zadovoljnost, da je precej družabnikov še iz oddaljenih krajev navzočih.

Prične zborovanje po dnevnem redu; vse točke in predlogi so sprejeti brez ugovora; v podružnični odbor voljeni jednoglasno prejšnji gospodje odborniki. Iz poročila blagajnikovega se razvidi, da naša podružnica ne zaostaja, temveč da vrlo napreduje. Zbor hvaležno pripozna izvenredno točnost in marljivost g. blagajnika, koji izgledno vodi račune.

Radostjo sprejmejo se nekoji novi člani, mej drugim vstopita kot ustanovnika č. gg. Anzelm Zajc in Juraj Dolžan, in več letnikov.

Potem voljena sta dva zastopnika za glavno skupščino družbe t. l. Zatim določi se dan prihodnjega občnega zborovanja, prvi četrtek julija meseca l. 1891. Gosp. predsednik spominja se bivšega člana, vlega župnika v Munah g. Andolška, kojega nam je nemila smrt prerano pokosila. Ginjenim srcem vstanemo vsi navzoči želeč ranjemu, da pri patronih družtva, pri sv. Cirilu in sv. Metodu prosimo Vsemogočnega za boljšo bodočnost naroda slovenskega.

Po sklenjenem zborovanju snidemo se v senci košatega oreha pri Tinetu, kjer smo bili pri kupci vina vsi jednega duha.

Na obrazih lahko se je čitala splošna zadovoljnost.

Domači pevec iz Podgrada pak prepevali so narodne pesmi; presenetil nas je ganljivi glas baritonista Gombača, priprostega kmetakega fanta. Le preneglo nastal je mrak, ki nas je pognal zopet na vse vetrove v nadi, da nam se enaki dnevi še večkrat povrnejo.

Domače vesti.

Odličen gost. Včeraj je došel v Trst poznani rodoljub in poslanec hrvatski, gospod Fran Folnegovič. Dunes zjutraj odpotoval je na Reko.

Za družbo sv. Cirila in Metoda daroval je po gospodičini spreobrnjeni „nemčur“ 1 gld. — Pošteni fantje v Borštu so nabrali dne 19. t. m. 60 nvč. — Pri igri „alla bella facciata“ 80 nvč.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti je darovala trojica rodoljubov, zbranih pri Boletu v Rojanu dne 18. t. m. 2 gld. 50 kr.

Konec šolskega leta na otroškem vrtu „družbe sv. Cirila in Metoda“ v Rojanu se je zvršil v četrtek 17. t. m. prav slovesno. Navzoči so bili vsi otroci v praznični obleki, nekatere matere, predsedništvo in nekaj domačih rodoljubnih gospodov. Po končanej „molitvi“ začelo se je izpraševanje otročičev. Otročiči so odgovarjali glasno, razumljivo in v lepej slovesni. Posamični otročiči (kakor n. pr. deklice Čokeljnova, Pipanova in Germanisova) so deklamovali tako lepo in precizno, da se jim je vse čudilo. Vrtarica g. čna Irma Fabiani je storila v tem obziru popolnoma svojo dolžnost. Nekemu navzočemu gospodu prišlo so solze v oči, videčemu toliko uspeha pri nedolžnih otrocih. V tem zavodu se zares vzgojuje nad 50 otročičev v pravem rodoljubnem smislu. Seveda pri tem je treba omenjati gasla, po katerem se ravna družba sv. Cirila in Metoda: „Vse za vero, dom in cesarja!“ In otroci, vzgojeni v enakem smislu, postanejo pozneje prava živa straža tu ob sinjej Adriji! — Po zvršenem izpraševanju zapeli so otročiči cesarsko pesem. Prav je tako; s tem se vzbuja v srcih otročičev čut za pravo domovino našo, katera toliko mrzi nekež Tržaškej, žal, da vplivnej gospodi. Predsednik podružnice, g. Dragotin Martelanc, poudarjal je priučujočim materam koristi „otroškega vrta“, ter jih vspodbujeval, da bi tudi v bodoče vztrajno pošiljale otročiče svoje v ta prekornisti zavod. Videle ste same, z lastnimi očmi, rekel je g. prvomestnik, da nedolžni vaši otročiči neso posedali zastoj klopice otroškega vrta, temveč se naučili, kar je najpotrebnejšega, in kar jim bode veliko koristilo nastopivšim poduk domače ljudske šole. Navzoče matere so pritrjevale besedam g. prvomestnika in izraževale svojo zadovoljnost na lepem vspehu svojih otročičev. Tajnik podružnice, g. kapelan Vatr. Počivalnik, je razdelil med otročiče nad sto svetih podob, katere je poslalo glavno vodstvo iz Ljubljane. S tem je bilo končano prvo šolsko leto otroškega vrta v Rojanu. Ločili smo se z nadejo, da se bomo zopet divili nedolžnim otročičem — pri prihodnji božičnici!

Slovenski janičarji. Pod tem naslovom priobčil je „Slovenski Narod“ lep članek govoreč o krivicah, ki jih trpimo Tržaški Slovenci in o naporih bivše „Pro Patrije“ v razširjenje italijanskega jezika po naši okolici. Članek govori dalje:

„Lepo doneče ime Pro Patria, smo rekli, bilo je, pod katerim se je skrivalo izdajstvo. „Za domovino“ delati je sladko, za domovino dati pripravljeni smo tudi mi Slovenci zadnja kapljjo srčne svoje krvi, a domovina naša ni ona „patria“, po kateri Vi hrepenite, kar ste pokazali tako očito, da je vlada sama bila primorana

razpustiti društvo Vaše, o mogočna gospoda Tržaška in Primorska. Domovina naša je slovenska domovina, Avstrija nam je naš dom, v katerem želimo živeti in razvijati se, a uživati pravice, kakor jih uživajo drugi narodi. Slovenci bili smo vedno zvesti državljeni in nikdar ne bodemo pripuščali brez ugovora, da nam taki ljudje, kakor so bili kolovodje razpuščene „Pro patrie“, iz naše krvi in našega mesa vzgajajo janičarske čete.

Vi pa Slovenci Tržaški in posebno okoličani, pokažite se pogumne, zahtevajte na novo šole slovenske, zahtevajte jih tako dolgo, da jih bode dobili. Vlada ohrabrila se je, odsekala je jedno glavo hidri, a vzrastle jej bodo nove, če se ne bode postopalo energično tudi naprej. Prvi korak je storjen, omahljivci, ki so še morda dvomili in se dali slepiti z lepo donečimi frazami, ter pridobivati za izdajalske namene bivše „Pro patrie“ pod krinko dobrodelnosti ali jednaci, za kratkovidneže namenjenih izgovorov, sprevideli bodo, kaj je nameravalo to društvo napraviti iz njih dece: grde odpadnike in izdajalce lastne domovine in krvi. Geslo Vaše bode naj: Vse za domovino našo, slovensko, avstrijsko, a ne za ono „patrio“, za katero je hotela pripraviti vas godne svojat italijanska, da danes ali jutri naše potujčeno in poitaljančeno Primorje pade kod zrel sad v naročje Italije.

Tacim nameram nasprotovati z vsemi silami je dolžnost vsacega zavednega Slovana, vlada pa mora v državnem interesu nas v tem podpirati, preprečiti mora, da se i nadalje odgajajo janičarji slovenski.

Krokodilove solze pretakajo Tržaški in sploh Avstrijski Lahi po razpuščenem društvu „Pro patria“. Kaj smešno je opazovati čudni pojav osobito na časnikarskem polju. „Il Piccolo“ javka in se zvija žalosti po prepovedanem društvu; glede uzrokov, koje vlada navaja kot povod prepovedi, se kaj čudno izražuje. Da odsek za slavnosti o priliki zborovanja v Tridentu „ni hotel ostentativno razobesiti avstrijske zastave“, o tem pravi, da odposlanikom o tem odseku ni bilo ničesar znano; ko so prišli oni v Trident, ni bilo nikacega odseka in pravili so jim, da se je isti razdr. Drugi uzrok, — sklep, da se pošlje priznalni telegram društvu „Dante Alighieri v Rimu — zagovarja rekoč, da ni res, da zadnje društvo goji ideje Avstriji in nje interesom nasprotne, čeprav je že vrbcem na strehi znano, s kako strastjo se zaganjajo udje in glavarji rečenega društva v Avstrijo in njeg presv. vladarja. Glasilo tega društva je morala naša vlada koj iz začetka prepovedati, ker je proglašalo avstrijske dežele, v kojih bivajo tudi Italijani, za neodrešene in Laškej pristojne. Na čelu tega društva stoji najradikalniši možje italijanskega kraljevstva, koji očitno goje iredentizem a la Imbriani itd. Poleg tega je imenovano društvo političko, v tem ko se panlahonska „Pro patria“ ni smela mešati v politiko. Za svoje dokaze nedolžnosti ranjke „Pro patrie“ kliče na pomoč tudi židovska časopisa „Presse“ in „Fremdenblatt“, katera sta neki pisala o zborovanju, da se je vršilo „resno in redno“; boji se pa „Politike“ in „Diritto croato“, katera bodeta „sumničila“ (?) italijanski narod. Slednjič „prišavlja“: „Le ire anticipati della stampa slavofila ci fanno fare oggi dolce amare considerazione sulla sconfinata influenza degli slavi appresso gli alti fattori governativi!“ Može merijo namreč „brač po sebi“. Videč se osramotene, zvrčajo krivdo na Slovane. — V enacih mukah se zvija tudi „Indipendente“ ter upa v prihodnost, v idejale. „L'ideale non muore!“ vsklika v svojem obupanju liki človek, ki je hotel živeti od zraka in besedij. — Kaj nečastno se pa ponašata „patrijotična“ lista „Cittadino“ in „Mattino“. Prvi je pokazal tudi v tem slučaju svojo kamaleonovo barvo.

Hotel je prižgati dve luči, jedno Bogu, drugo hudiču. Prej je namreč obžaloval prepoved tako „važnega, koristnega, potrebnega društva“, nato je pa dal zausnico uprav drugim možem, katerim je vsikdar pokorni sluga, zvrnivši nanje vso krivdo. Istotako javka „Matino“ ter zvrta krivdo na posameznike. Sploh se pa vsi listi sučejo okoli te prepovedi, liki mačka okoli vroče kaše, ker bojé se zamere . . . z državnim pravdnikom. Vsi vkupe se pa boje Slovanov ter obupno kličejo: „si salvi ciò che si può ancor salvare!“ Slepici! niste li videli, da v Avstriji ni ugodnih tal, da bi kálilo vaše seme? Nad državo čuva oko ministrovo, koje je uvidelo nevarnost in jo ob pravem času odvrnilo. Krivda pripada vam samim, kajti ob vsakej priliki pokazujete se istinito — politiške otroke ter rinete z glavo v zid hoteč, da se zid razbije. Habeatis sibi. —

„Slovincu“ v odgovor. Da ste nas samo opozorili na pogreško — vsaj smo izrečno priznali, da je bila pogreška — ni besedice ne bi bili mi žgnili, ali ker ste prav siloma k stvari pritaknili naše trgovce, bili smo prisiljeni do odgovora. Opazka Vaša o trgovcih zadela nas je skrajno neprijetno — a ne radi te ali one osebe, ampak radi stvari. Opazka ta bila je stokrat večja pogreška, nego ona z dopisnicami: potisnila je ostro orožje v roke onih slovenskih trgovcev, ki se branijo slov. napisov in še na druge v tem zmislu vplivajo. (Uprav istega dne, ko smo čitali Vaš napad, sta dva taka trgovca surovo iztirala moža, ki je k njima došel z okrožnico radi slov. napisov). Sedaj pa roko na srce, gospóda, in vprašajte vest svojo, ste-li se svojo opazko koristili ali škodovali narodnej stvari? — O gospodih pri „Edinosti“ govorite tako nekako, kakor bi bili sami slovenski izdajalci, ali vsaj možje, ki ne vrše svoje narodne dolžnosti. No, temu je jako lahko odpomoči: pridite gospóda, ki tako radi le kritikujete, in vdeležite se naših shodov in posvetovanj, udeležite se agitacije pri volitvah, izpostavite se za narodno stvar, kakor storimo mi, vzemite v roko rodoljubno delo, — in mi se Vam hočemo drage volje umakniti in tudi podpirali Vas bomo, kjer bomo le mogli — ali nič delati, za grmom čepeti in ne- strpno čakati prilike, ko je mogoče streljati na narodne vrste, to, gospóda, ni posebnó lepo in zaslužno. Poročevalca „Slovenčevega“ karakterizuje tudi to, da žuga z osebnostimi, da-si ne vemo, ali misli zastopnika društva „Edinost“ ali urednika lista „Edinost“. (In uprav „Slovenec“ je nekoč, ako se ne motimo, oestro pisal proti razvadi, da se vedno vprašuje: kdo je pisal? in ne: kaj je pisal?) Po tej poti pa mu ne bomo sledili, kajti boj za narodno stvar nam je svet boj — in nikdar ne bomo zlorabili narodnega glasila, da bi po njem razobešali osobno perilo. Ako je taka taktika po ukusu nasprotne nam gospode, slobodno jim!

Slovesno polaganje temeljnega kamena VI. župne cerkvi, pričalo nam je, da pravi verski duh še ni izginil iz našega mesta. Cerkvene te slavnosti udeležilo se je na tisoče občanov iz dotičnega mestnega okraja, kakor tudi iz drugih delov mesta in okolice. Stavbišče in vse okol stoječe hiše bile so bogato okrašene. Stavbinskega odbora predsednik baron Alber vsprejemljaj je slavnostne goste. Gospoda namestnika nadomestoval je dvorni svetnik pl. Reya. Zastopane so bile vse civilne in vojaške oblasti, navzoča sta bila tudi poslanca Naberger in Nadlišek. Cerkvene pesmi svirala je godba 87. pehotnega polka. Ob 8. uri došel je prevzvišeni škof dr. Glavina v slavnostnem sprevedu na stavbišče. Na stavbišču prirejen je bil obširen šotor, v katerem je stal altar. Najprvo vršilo se je blagoslovljenje vode,

potem blagoslovljenje lesenega križa, kateri bode mej grajenjem stavbe značilne namen; potem je vladika dr. Glavina blagoslovil temeljni kamen, v kojega je uložil razne dokumente in spominke, tičeče se gradnje te cerkve. Po tej ceremoniji zazidali so zatvornico votline temeljnega kamena, katero je vladika že popred blagoslovil. Mej tem slavnostnim činom pokali so možnarji in godba je svirala. Potem, ko je vladika — kakor običajno — s kladvom trikrat vdaril ob kamen, storili so tako tudi drugi odličnjaki. V votlino kamena položili so naslednje stvari: Spomenico, katero je sestavil šolski svetnik dr. Loser; stekleno pušico v obliki cilindra, v kateri so vsi oklici in pozivi stavbinskega odbora in druge tiskovine. Poleg spomenice je tudi 38 različnih komadov kovanega denarja, ki je sedaj v monarhiji v porabi; ena kolajna v spomin na poroko našega cesarja; srebrnjak v vrednosti 2 gl., kovan v spomin srebrenne poroke cesarjeve, in papeževa kolajna; potem šematizem Tržaške škofije, Dasejev šematizem in načrt mesta Tržaškega; slednjič en kamen z napisom: „19. juli 1890“. Po tem činu daroval je vladika tiho sv. mašo. Po maši vrnil se je vladika mej sviranjem cesarske pesmi v „Albertinij“. Gradnja nove cerkve, — ki bode posvečena sv. Vicenciju — se bode takoj začela. Mi smo se od srca radovali te slavnosti, pričujoči nam, da duh krivonosih naših mestnih očetov še ni absolutno prevladal čutstvanja večine našega meščanstva. Da bi le kmalu stal ta božji hram v čast božjo in moralno vzgojo našega ljudstva!

Za VI. župno cerkev nabralo se je dosedaj milodarov v znesku gl. 13.182.66 in srečka posojila z leta 1864 v nominalnej vrednosti 50 gl. Milodare vsprejemajo: odbor, škofijska pisarna in gospodje župniki vse škofije.

Pojasnilo. Nedavno smo javili da je g. M. Mandič prevzel zastopstvo zavarovalnega društva „Unio catholica“. Potrebno se pa nam vidi konstatovati, da društvo to deluje po Primorskem in Dalmaciji vzajemno z banko „Slavijo“ in da si ti dve društvi nikakor ne nasprotujeta.

Delalski shod v Škedenju bil je dobro obiskan. Zborovanje je odprl g. M. Samec, povdarjajoč narodno, politično in ekonomično vzbujanje med slovenskimi delalci. Ti poslednji da so sicer nekako pozabljeni v slov. časnikarstvu, a tega so sami krivi, ker se sami neso zadostno za to brigali. Po tem govoru da g. predsednik besedo govorniku Klemenčiču. Govornik ta trdi, da si delalci po svojej samogoltnosti in po vladajočej neslogi skoro da več škodujejo, nego jim morejo škodovati bogati protivniki. Naši delalci delajo po 12—13 ur na dan, — da-si postava le 11 dovoljuje —, in to zato, ker delalec delalcu kruh od ust trga. Tudi laži uporablja čestokrat delalec proti delalcu, samo da bi si poboljšal svoj položaj pri gospodarju. Tako razumejo nekateri Kristov rek o ljubezni do bližnjega! Gospodarji puste delati po 12—13 ur na dan, kar ni postavno, a to je možno samo radi tega, ker delalec ne ume svojih koristi in ne zna ceniti vrednosti svojih izdelkov. — Ob letošnjem 1. maju gojil je marsikdo neumestne nade, češ, da bodejo kar na mah dolalci dosegli svojo prostost. Delo je vir bogatstva, ako je v pravih rokah. Po mestih se delalci lažje dogovore, ali po deželi to ni tako lahko; za to se pa delalcem po deželi še slabejše godi. Socijalno vprašanje tako tišči v kmetovalca kakor v delalca, kajti delalec mora blago v ceno izdelovati, kmetovalec pa isto blago drago plačevati; temu so krivi razni špekulantje. Slabo je, da delalec nema prave vere v samega-nase; zanaša se na razne zastopnike, kateri ga pa ne zastopajo, ampak postopajo. Ko bi se vsi združili v „Delalskej zvezi“, — kjer je že par sto tacihi odločnih, a na postavo opirajočih se

mož — postala bi moč delalcev veliko zdatnejša. Stroji delajo kvar delalcem, kajti proizvajajo se dan-danes preveč. Le pogledjmo razna skladišča in prepričali se bomo o tem. Vsed teh odnošajev pa nastane tista silna konkurenca, ki tare človeško družbo, kajti vsled te konkurence prodaja se večinoma slabo blago; dobro blago ima pa vedno svojo ceno. Pri tem pa ne trpi gospodar, ampak delalec, ker mora po ceni delati. Delalci si morejo le na ta način pomagati, ako se tesno združijo v postavne zveze. Vsak pameten človek — in če je tudi neprijatelj socijalizma — ve, da za delalski stan je treba česa storiti. Ali kako? — to ne ve nikdo. Zato pa delalcem velja pravilo: Ako si pomagaš sam, ti bode Bog pomogel! Ker smo pa pred postavo vsi jednaki, zahtevajo delalci razun 8-urnega normalnega dnevnika, politično ravnopravnost in ž njo zvezano volilno pravico. To pa zato, ker pametni delalci hočejo postavnim potem doseči svoj smoter, ne pa z bombami in smodnikom. Govornik je stavil potem v smislu tega govora svojo resolucijo, katero je shod navdušenjem vsprejel. Resolucijo predložilo bode predsedništvo tega shoda slavnej c. kr. vladi. Tudi govornik Krečič se strinja s Klemenčičem in toži, da se slovensko časnikarstvo premalo peča z delalskim vprašanjem. Delalec je podlaga družini, družina pa narodu. Predlaga torej, da odbor delalskega shoda na to dela, da prične v Trstu po dvakrat na mesec izhajati slovensk delalski list. Predlog ta je bil sprejet z odobravanjem. Konečno se zahvali predsednik vsem došlim na njih udeležbi čer zaključil zborovanje, koje se je vršilo v najlepšem redu. —

Nova prepoved. Biciklisti klub „Ter-geste“ je nameraval prirediti pri sv. Ivanu mejnarodne dirke na kolesu. Ali tukajšnje ces. kr. namestništvo je iste prepovedalo, kajti ona „mejnarnost“ je pri lahonskih društvah sploh sumljiva. Čisti dohodek dirke je bil namenjen rankejši „Pro Patrii“, kar je sumljivost tembolj povišalo. Moj tem pa priredi „Il veloce club triestino“, kojih dirk se udeleže samo tukajšnji biciklisti.

Goriško državno gimnazijo obiskovalo je minolo leto 402 učencev, izmed katerih je bila dobra tretjina Slovencev. Isto gimnazijo je pred leti obiskovalo več nego polovica Slovencev, radi česar se nam zdi, da številke v programu neso natančne. Zrelostni skušnji se je podvrglo 29 učencev. Nek slovenski list poroča, da je vladala pri obdržavanju velika strogost, učenci so se uprli in skušnje so se morale obdržavati pri zaprtih vratih. — „N. Soči“ poročajo z Dunaja, da je naučni minister obljubil uslišati prošnjo županstev in vi-karjatev, podneseno po slov. polit. Čitalnici v Čepovanu, ter odpreti že v prih. šolskem letu slovenske vsporednice na tamonjšnej gimnaziji. Tandem aliquando!

Strupena rosa se je neki pokazala v Brdih in okolici ter je že precejšnje škode učinila.

Štrajk v Gorici. Dne 15. t. m. je odpovedalo delo 150 delalk v tkalnici svile na hlap g. Alfreda Lenassija. Uzrok strajku ni morda toliko preveč naporno dnevno delo — 16 ur na dan — za koje vdobivajo 40 kr. tembolj slaba hrana, katero jim je dajal gospodar za kosilo, obstoječe v eni pesti takozvane „risette“ kojej se je primešalo nekoliko slabe moke, še slabše zabeljeno. Delalke imajo nekda drugje gotov zaslužek.

Žalostna smrt. Neko 18mesečno dekletce, Ana Bonazza, sedeče na svojej posteljici jedla je marelice. Nenadoma postala je vsa črna: marelična peška ostala jej je v dušniku. Njena mati jo je koj nesla v bolnico, kjer so jej sapnik hoteli odpreti, čemur se je obupana mati uprla; vzela je deklico v naročje ter jo nesla zopet domov, ali po poti jej je umrla — zadušena.

„Dom in Svet“ prinaša v VII. zvezku nastopno vsebino: 1. Krški zmag. (Zložil A. H. 2. Luka Vrbee. (Zgodovinska povest iz 16 stoletja. Spisal Podgoričan.) II. Župnik Luka. 3. Na grobčih. (Povest. Napis. V. Dalje.) 4. Podobice V. Dvoje voznikov. (Sp.—č.) 5. Tinček iz Bosne. (Šaljiv obraz. — Spisal A. Sušnik. Dalje.) 6. Za idealom. (Slika iz naroda. Spisal Slavoljub Dobravec.) 7. Revni planinar. (Zložil — c.) 8. Pisma iz slovanskih krajev. III. (Konec.) 9. Josip Ogrinec. (Spisal Josip Benkovič. Dalje.) 10. Nekoliko o fotografiji. (Priobčil A. Tramé. Konec.) 11. Nekaj o tvorbi glagolov šeste vrste. (G. P.) 12. Črtice o rokovnjačih. (Spisal Jos. Benkovič. Dalje.) 13. Slovatvo. 14. Raznoterosti. 15. Dve sliki. — Vredništvo tega lista nam je doposlalo naslednji poziv:

Častitim naročnikom. Brez hrupa, pohlevno, v skromni obleki je zahajal dve leti „Dom in Svet“ med Slovence. Polagoma je rastel ter s tem dokazal, da njegov izdajatelj ni delal na „slepo srečo“. Letos se je nepričakovano oblekel v lep plašč, češ, naj bi mu nihče ne očital, da se tako siromašno upa med daljni svet. Pa še to ni dovolj. Ko se je ob novem letu prav pošteno predstavil občinstvu ter ga je doletela marsikatera hvala, prevzel ga je nekaj napuh. Posebno ga je bolelo, ko so ga primerjali drugim listom in dostavljali: „Žal, da nima slik“. In pogumen je naš mladič dovolj, da je pred nekoliko meseci sklenil: s slikami se hočem okrasiti, naj velja kar hoče. In evo ga! Danes se Vam predstavlja kot ilustrovan list; podal Vam je že zadnjič prilogo in danes je pravilno ilustrovan, kakor hoče biti z božjo pomočjo in pomočjo blagih prijateljev i nadalje. Izdajatelju pač ni treba udarjati na veliki zvon in razglašati, da se je že od začetka poprijel svoje izbrane naloge z vso resnobo trdnega značaja; pač mu ni treba zatrjevati, da se hoče i nadalje z jekleno voljo povspenjati do svojih vzorov. Da, vzorom bode služil naš list in v nemal Slovence za prave vzore, storil bode duševno in gmotno, kar bode mogel. Zato se trdno nadeja, da bodo Slovenci izdajatelja vsestranskega podpirali. Pa tudi prosi najljudnejše, naj ga rojaki ne zapusté. Kar mu bode izročili, rojaki, bodisi duševno, bodisi gmotno, vestno bode položil — to trdno obeta — na altar mile nam domovine. — „Dom in Svet“ stane na leto 2 gl. Dobé se lahko še vse izišle številke.

Uredništvo in upravništvo „Dom in Svet“.

Prijatelj slovenske glasbe. Ako dobim le toliko naročnikov, da se tiskovni troški pokrijejo, izdati hočem III. zvezek „Skladbe Augusta Armina Lebanova“. Naj mi torej gospodje, ki se mislijo naročiti na te skladbe, naznanijo to z listnico. Iztis, obsegajoč možke in mešane zboré ter divni samospév „Vojak“, stal bode 40 kr. po pošti 45 kr. Janko Leban, učitelj v Avberu, pošta Štanjel pri Sežani.

„Slovenski Dom“. Pod tem naslovom začel je pod vredništvom gosp. Frana Šumija v Ljubljani izhajati nov list za zabavo in pouk. List izhaja vsak mesec na treh polah in stane za celo leto 4 gl. Vredništvo in upravništvo se nahaja na Poljanskej cesti št. 12, v Ljubljani.

Avguštin Briani

obrtni kemik
Corso štv. 22. — Barkovlje 249.

malinovec kilo po 80 kr.
ribež „ 80 „
iz malin in tamarinda „ 80 „
iz črnih murv „ 80 „
iz granatnih jabolk „ 90 „
iz tamarinde „ 55 „
iz pomeranč „ 80 „
Dalje pripravlja tudi koncentrovan sirup iz dateljnov iz Aleksandrije, izvrsten lek proti kašlju, prouzročnemu po prehlajenju, proti unetju pluć, bronhiti itd. 80 kr. kilo. 4—5
Opazka: Te cone veljajo za dom, naročnikom za trg zniža se za 10 odstotkov.

Dunajska borza		
22. julija.		
Enotni drž. dolg v bankovnih	—	gld 88.45
— v srebru	—	89.60
Zlata renta	—	109.00
5% avstrijska renta	—	101.15
Delnice narodne banke	—	285.—
Kreditne delnice	—	305.—
London 10 lir sterlin	—	116.25
Francoski napoleondori	—	921 1/2
C. kr. cekini	—	2.52
Nemške marke	—	76.85

100 do 150

goldinarjev in tudi več morejo si na mesec priložiti dostojne osebe, katere se nočejo pridnostjo poprijeti prodajanja po oblastnih dovoljenih srečk in državnih papirjev. Kapitala ni treba. Rizika tudi ni. Onim osebam katere bi v kratkem dosegle povoljen uspeh, dovolila bi se, poleg pristojne provizije, tudi stalna plača. Poprskati je pri **J. J. Levy, Bankhaus, Budapest, Matvanergasse 17.** 3-10

La Filiale della Banca Union TRIESTE

a' occupa di tutte le operazioni di Banca e Cambio - Valute.

a) Accetta versamenti in Conto corrente, abbonando

PER BANCONOTE:	PER NAPOLEONI:
3% c. preav di 5 g.ni	2 1/2 % c. preav di 20 g.n
3 1/2 % " " " 12 "	3 " " " 40 "
3 3/4 % " " " 4 mesi fisso	3 1/4 % " " " 3 mesi
3 1/2 % " " " 6 "	3 1/2 % " " " 6 "

Il nuovo tasso d'interesse principierà a decorrere sulle lettere di versamento in circolazione dal 1 e 8 Marzo 1890 a seconda del relativo preavviso.

In Banco giro abbuonando il 2 3/4 % interesse annuo sino a qualunque somma; prelevazioni sino a f. 20,000, a vista verso chèque; Importi maggiori preavviso avanti la Borsa. — Conferma dei versamenti in apposito libretto.

Conteggia per tutti i versamenti fatti a qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.

Assume per propri correntisti l'incasso di conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna, Budapest ed altre principali città, rilascia loro assegni per queste piazze, ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.

b) S'incarica dell'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise, nonché dell'incasso di assegni, cambiali o coupons, verso 1/8 % di provvigione.

c) Accorda ai propri committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie, e ne cura gratis l'incasso dei coupons alla scadenza.

d) Vende le Lettere di pegno 4 1/2 % e 5 % dalla Banca Commerciale Ungherese di Pest e le lettere di pegno 4 % dell'i. r. priv. Banca Ipotecaria austriaca di Vienna. 14-24

Trieste, 24 Febbrajo 1890.

Posilja blago dobro spravljeno in poštne prosto!

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

priloga se v ljudno pri visoko čistoti duhovščini v napravo cerkvenih posod in orodja najnovejše oblike, kot: monstranc, kelihov itd. itd. po najnižji ceni.

Stare reči popravi, ter jih v ognju pozlati in posrebrji. Na blagovoljno vprašanje radovoljno odgovarja. 39-30

Posilja blago dobro spravljeno in poštne prosto!

Čas nam je preporučiti p. n. občinstvu Trsta i okolice, Primorja i ostalih hrvatsko-slovenskih gradovah i mestah, sa solidnosti i jeftinoće poznatu, te obilnimi modernimi pisмени strojevi providjenu, JEDINU SLAVENSKU

TISKARU U TRSTU

Ista prima i obavlja svaku naručbu bilo koje vrsti knjigotiskarskoga posla te preporuča se osobito za ove vrsti tiskanje kao n. pr.:

za župne urede, okružnice, račune, list. artiju i zavitke s napisom, preporučne karte, posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive, rasporede, ulaznice, oglase, pravila, izvješće, zaključne račune, ročištnike, punomoći, oienike, jestvenike, svakovrstne skrižaljke, izpovjedne cedulje, knjige itd.

Uvjerava se p. n. občinstvo, da će nam biti osobita briga, p. n. naručitelje u svakom pogledu zadovoljiti koli brzom i točnom podvorbom, toli jeftinom cijenom i ukusnom izradbom.

Drži u zalih (skladištu) sve potrebne tiskalice i knjige za crkven- urede.

Onda ima na prodaj slijedeće knjige: Kmetijsko berilo za nadaljevalne tečaj ljudskih škol in gospodarjev v pouk ciena prije 50 nvč. sada 10 tvrdo vezana . . . n. 60 Sodnijski obrasci sastavljeni B. Trnovec . . . n. 20 Vilim Tel, prevod Cegnara . . . n. 40 Ljudmila prevod J. Lebana . . . n. 20 Filip prevod Križmana . . . n. 20 Antagona prevod Križmana . . . n. 20 Trst in okolica od Sile . . . n. 30 Pjesma o zvonu preveo A. K. Istranin . . . n. 20 Istra pjesma . . . A. K. . . n. 20

Ove su knjige jako prikladne za darove o praznicah zato ih sl. občinstvu preporučamo. Kod naručivanja tiskarnica i drugog, molimo naznačiti točno naručbu i dotični naslov (adresu) naručitelja.

Za obilnu naručbu preporuča se

Tiskara Dolenc

Via Carintia br. 28 u Trstu.

P. n. gospôdi,

ki želi poletni čas prebiti v zdravem in prijetnem kraju na deželi, kjer je pošta in v bližini železnične postaje, naznanjam, da imam na razpolago tri spodobno urejene sobe v I. nadstropji.

Postrežba, hrana itd. po sporazumljenji.

Marija Štavar

krčmarica v Zagorji pri Št. Petru. 2-3

Najboljša 34-40

Brnska sukna

razpošilja po originalnih tovarniških cenah tovarna finega sukna

Sigel-Imhof v Brnu.

Za elegantno pomladno in poletno moško obleko zadosti je 1 odrezek v dolgosti 3-10 metra, to je 4 Dunajski vatli 1 odrezek iz pristne ovčje volne velja: gld. 4.40 iz navadne gld. 2.25 iz fine gld. 10.50 iz jako fine gld. 12.40 iz najfinejše

Nadalje so v največji izbiri: s svilu pretkana grebenasta sukna, blago za ogrtače, loden za lovec in turiste, peruvienne in tosking za salonske obleke, prepisana sukna za gg. uradnike, blago iz sukanca za moške in dečke, ki se sme prati, pristna piqué-gilet-bлага itd. — Za dobro blago, natančno odgovarjajoče in točno dopošiljatev se jamči. Uzorci zastoj i franko.

Creolina Pearson

priloga po odličnih zdravnikih in higienikih kot specifično neotrovano, najizdatnejše in najcenejše sredstvo, ki uniči vsako okuženje že v kalu in odstranjuje neprijetni in škodljivi duh in vzhlap in kateremu gre prednost pred ogljen-čevu kislino zaradi lastne mu splošne vspešnosti proti parazitom in mrčesom.

Creolina Pearson v svojej najkoristnejšej porabi kot

Milo (Zajfa) alla Creolina

podaja hišnemu gospodinjstvu najboljše, najzdravnejše in najcenejše milo za dišavo in toaletto: je pravo milo bodočnosti.

Kdor poskusi to izdelke, kateri se dobe pri lekarničarjih in drogistih, in jih porablja, ta uvaža glavna pravila zdravstva, previdnosti in varnosti. 4-10

TRŽASKA HRANILNICA

Sprejemlje denarne vloge v bankovnih od 50 boč. do vsakega zneska vsak dan v jednu razm. praznikov, in to od 9-12 ure popoldne. Ob nedeljah pa od 10-12 ure dop. Obresti na knjižice.

Plačuje vsak dan od 9-12 ure popoldne. Zneske do 100 gld. precej, zneske preko 100 do 1000 gld. mora se odpoledati 3 dni, zneske preko 1000 gld. pa 5 dni prej

Ekompitje manjše domicilirane na tržaškem trgu po 3 1/2 %

Posejajo na državne papirje avstro-ogrške do 1000 gld. po 5 % višje zneske od 1000 do 5000 gld. v tekočem računu po 4 1/2 % Več svote po dogovoru.

Daje denar proti vknjižanju na posetv v Trstu. Obresti po dogovoru. TRST, 15 februarja 1890 14-24

Lekarna

Trnkóczy,

zraven rotovža

v Ljubljani

na

velikem mestnem trgu,

priloga tukaj popisana najboljše i sveža zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prišli pi menih zahval o naših izbrano skušenih domačih zdravilih. Lekarn Trnkóczy-jeva trdva je pet, in sicer: Na Dunaji Viktor pl. Trnkóczy, V. Hundsturmstrasse 113 (tudi kemična tovarna); dr. Otton pl. Trnkóczy, III., Radekypl. 7 in Julius pl. Trnkóczy, VIII., Josefstadtstrasse 30. V Gradcu (na Štajerskem) Vendelin pl. Trnkóczy. V Ljubljani Ubald pl. Trnkóczy. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spoda navedena zdravila s prvo pošto dobi, da nudi v tako le napravi: Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani.

Marijacejske kapljice

za želodec, katerim se ima na tisoč ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vseh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje glavobol. krč v želodcu, bitje sroa, zabasjanje, gliste, bolezni na vraniol, na jetrih in zoper zlatožilo. Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste istinite MARIJACEJSKE kapljice dobivajo samo v lekarni TRNKOCZY-ja, zraven rotovža na velikem trgu v Ljubljani.

Planinski zeliščni sirup kranjski.

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vrtolob, jetiko, prsne in pljučne bolezni: 1 steklenica 50 kr., 1 tucat 5 gl. Samo ta sirup za 50 kr. je pravi,

Kričistilne kroglice,

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisočkrat sijajno osvadočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnelih udih, skazenem zelodcu, etrnih in obistnih boleznih, v škatljah a 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

ZDRAVILA ZA ŽIVINO.

Štupa za živino.

Keave dalo mnogo dobrega mleka. Zametek z rabilnim navodom vred velja 1 50 kr., 5 zamotkov samo 2 gl.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje pomaga pri pretgu gl, otekanju kolien, kopitnih boleznih, otrpnelosti nog, mehurjih na noh, izvijenih tih, čanji siala, oprave sušici itd. s kratka eri vseh vnanih boleznih in hlabih. Steklenica z rabilnim navodom vred stane 1 gld., 5 stekel z rabilnim navodom vred samo 4 gld.

Svarilo! Naši izdelki so pristni, zanesljivi in zajamčeni, če imajo im. Trnkóczy in našo varstveno znamko. Zoper ponarejanje istih se sodnijski postopa.

Vsa ta našeta zdravila se samo prava dobijo

v lekarni TRNKOCZY-ja v Ljubljani

zraven rotovža

in vsak dan s pošto razpošiljajo

3-12

Prvo žrebanje, 14. avgusta

SAMO 1 gold.

Prvo žrebanje, 14. avgusta

Srečke dunajske razstave

2 glavna dobitka vsaki v vrednosti

50.000 gld. a. vr.

Vsaka srečka velja za obojno žrebanje

Drugo žrebanje 15. oktobra

Srečke po 1 gold.

V Trstu pri: Giuseppe Bolaffio, Alessandro Levi, Daniel Levy i drug., Morpurgo i drug., Ign. Neumann, Enrico Schiffmann in Marco Nigris.